

5th week: Medical Czech: Diseases (Chřipka, angína). Grammar: Forming adverbs.

Protože jsou **Velikonoce**. Není škola = není čeština.

Oral test

Use suitable verbs from the box in the CORRECT form of the SUITABLE TENSE according to the context. DO NOT use the verb more than once! 18/ __

Example: Jak dlouho jsi _____ (malovat/namalovat) ten obraz? Jak dlouho jsi maloval ten obraz?

1. Včera jsem _____ *pít/a* _____ **celý večer alkohol**, teď mě bolí hlava.
2. Teď nemám čas, _____ *číst/napíšu* _____ ten **protokol** až zítra.
3. Petr rád _____ *čte* _____ knihy o historii.
4. Včera mi babička _____ *uvařila* _____ velmi dobrý **oběd**.
5. (já) _____ *kupuju* _____ zeleninu jenom na Zelném trhu, nikdy v supermarketu.
6. Budete _____ *platit* _____ kartou, nebo preferujete hotově?
  - a. platím hotově = I pay cash
  - b. hotovo = done, finished
7. Mám rád Petru, _____ *volám* _____ jí přes **Skype** každý den.
8. Jsem vegetarián, **nikdy** _____ *nejím* _____ maso.
9. Potřebuju peníze, asi _____ *prodám* _____ auto.

Teď napíšu sms.

Teď se napiju.

5. Fill in a correct preposition.

Example: Čekám ___ tramvaj. Čekám na tramvaj.

1. Těším se **na** prázdniny (holiday).
  - a. Nesnáším prázdniny = I hate...
  - b. Nenávidím = I strongly hate
2. Dám si kávu **bez** mléka.
3. Dám si kávu **s** mlékem.
4. Odpoledne jdu **do** knihovny a potom **na** pivo **do** hospody.
5. Odpoledne jsem byl **v** knihovně a potom **na** pivo **v** hospodě.
6. Pracuju **od** rána **do** večera.
7. Mám problémy **kvůli** češtině.

8. Mám problém s češtinou.   with czech language
9. Mám A z češtiny.   from czech language

Talking medicine, U5.

Study vocabulary, do the exercises

Jaké nemoci znáte? Jaké mají příznaky?

- plané neštovice
  - svědí to
  - vyrážka na kůži / po celém těle (LOC) / na celém těle (LOC)
  - teplota / horečka
- chřipka
  - kašel
  - kýchání a kašláání (kýchám a kašlu) a smrkání (smrkám)
  - horečka
  - bolest hlavy
  - bolest v krku
  - bolest svalů
- angína
  - zánět krční mandle
  - pacient nemůže polykat
  - bolest v krku
- kapavka
  - svědí to
  - problémy s pohlavním údem a pochvou
  - zánět močové trubice
- bipolární afektivní porucha
  - duševní porucha
  - deprese × dobrá nálada
  - má dva lidi v hlavě (dvojitá osobnost = double personality)
  - slyší hlasy
- cukrovka
  - pacient hubne
  - pacient potřebuje močit / potřebuje chodit na záchod často
  - malátnost
  - často je tlustý
  - nespavost
  - pacient potřebuje pít = má žízeň
  - pacient potřebuje píchnout inzulin
  - nechutenství

Match the Czech words with their English translation (TM, U5/1)

1. žloutenka E	a) flu
2. průšnice G	b) cardiac failure
3. kašel H	c) pneumonia
4. mrtvice I	d) gallstones
5. zápal plic C	e) jaundice
6. žlučnické kameny D	f) tonsillitis
7. srdeční selhání B	g) mumps
8. angína F	h) cough
9. chřipka A	i) stroke

Choose suitable verbs.

1. Bolesti mě po lécích _____ .

Bolest mě přešla = pain is gone.

- a. prošly   b. přešly   c. našly

přejít

2. Po vyšetření jsem z ordinace _____ .

- a. odešel   b. našel   c. přešel

odejít = leave; najít = to find; přejít = cross, pass

3 Do nemocnice jsem _____ sanitkou.

- a. přišel   b. přijel   c. našel

4. Nikdy _____ k lékaři pěšky.

- a. nejezdím   b. přijdu   c. nechodím

5. Asi po dvou hodinách klidu mě křeče

- a. přešly   b. odešly   c. odjely

6. Konečně (finally) jsem _____ dobrého praktického lékaře.

- a. našel   b. přišel   c. přešel

7. Nerad _____ taxíkem, je to drahé.

- a. jedu   b. jezdím   c. přijedu

8. Když mě bolí nohy, nemůžu vůbec _____ .

vůbec = at all

- a. chodit   b. jít   c. odejít

Answer these questions (TM, U5/2):

1. Jaké dětské nemoci jste měl/a?

- a. dětská obrna
- b. plané neštovice
- c. měl jsem spálu
- d. příušnice
- e. zarděnky
- f. spalničky

2. Jak se teď cítíte?

- a. cítit = to smell × cítit se = to feel
- b. Cítím se **dobře**.
- c. Cítím se špatně.
- d. Cítím se výborně.
- e. Cítím se slabý/unavený. = I feel like weak/tired person.

- f. **Cítím se hloupý** (stupid).
  - g. ~~Cítím se dobrý.~~
    - i. Jsem dobrý. = I am tasty.
    - ii. Jsem dobrý student.
    - iii. Mám se dobře.
  - h. Je mi horko, je mi zima.
  - i. Je mi nevolno.
  - j. ~~Cítím horko.~~
  - k. ~~Cítím se hodně.~~
  - l. Necítím prsty. = I can't feel my fingers. I can't smell them.
  - m. Cítím tvoje nohy.
3. Jste unavený/á?
- a. Ne, nikdy.
  - b. Berete drogy? Někdy ano.
  - c. Pil jste? Ano, vodu.
4. Měl/a jste **někdy** žloutenku?
- a. Ne, **nikdy** jsem neměl žloutenku.
5. Jaké nemoci byly ve vaší rodině?
- a. vysoký krevní tlak je v naší rodině
  - b. nádorové onemocnění (rakovina)
  - c. hluboká trombóza
  - d. cukrovka
  - e. duševní porucha
  - f. srdeční selhání / vada
  - g. šedý zákal
  - h. roztroušená skleróza
  - i. paranoia
  - j. astma
  - k. schizofrenie
  - l. deprese
  - m. demence

I. ADVERBIA

1. When to use adverbs:

1. adverb + verb: Je **doma**. Přišel **pozdě** na kurz. Chodí vždycky **včas**. Je mu **teplo**. Mluví **dobře**. Slyší **špatně**.
  2. adverb + adjektivum: Jsem **hodně** unavený. Má **moc** hezkou přítelkyni.
  3. adverb + adverb: Přišel velmi pozdě. Cítila se celkem klidně. Vypadal dost unaveně.
- adverbium + nouns: **NEVER** ~~dobře~~ den × dobrý den

2. How to ask?

How to ask? What question word use?	Information about	Answer
Kde jsi byl?	place / location	Byl jsem doma .
Kam jdeš?	destination	Jdu domů .
Kdy přijdeš?	time	Přijdu včas . (on time) Přijdu brzo . (early, soon)
Jak se máš?	way of „verb“	Mám se dobře .
Jak je pacientovi?		Je mu špatně .

3. No declension.

Například: Jsem tady včas. Přijdu k tobě včas. Včas reagoval. Řeknu ti to včas. Včas s tím počítal. Včas o tom napsal.

4. How to form adverbs:

Ý > Ě

DOBRÝ > Ý > Ě > DOBRĚ > DOBŘE

1. Cítím se **dobře**. < dobrý / á / é
2. Cítím se **špatně**. < špatný
3. Vypadáš **unaveně** < unavený / á / é   you look tired
4. **slabě** < slabý
5. **krásně** < krásný
6. **strašně** < strašný   terrible – Strašně mě bolí hlava.
7. **šťastně** < šťastný   happy, full of joy/happiness
8. **vesele** < veselý   happy, good mood
9. **zdravě** < zdravý
10. **ošklivě** < ošklivý   Ošklivě jsem si zlomil nohu.
11. **smutně** < smutný
12. **bohatě** < bohatý
13. **nemocně** < nemocný
14. **levně** < levný
15. **staře** < starý
16. **nově** < nový
17. **chudě** < chudý   poor
a. Mám chudou budoucnost.
18. **silně** < silný

19. moderně < moderní
20. hezkě hezky < hezký To je anglický čaj. Mluvím anglicky.
21. je teplo / teple se na mě podíval < teplý
22. je deštivo: rainy = deštivý (den)
23. je horko: it is hot

Choose adjective or pronoun. Form questions.

1. Od rána je mi špatný/špatně.
2. Dnes je dobrý/dobře den.
3. Je vám dnes dobrý/dobře?
4. Po jídle je mi špatný/špatně.
5. Po operaci se cítím dobrý/dobře.
6. Je vám dobrý/dobře?
7. Cítíte se dobrý/dobře?
8. Jídlo v nemocnici je dobré/dobře.
9. Moje dobrá kamarádka mluví dobrý/dobře anglicky.
10. Slyším vás špatný/špatně.